

ROČNÍK XLVI

5

ZÁŘÍ - ŘÍJEN 2009

CENA 12 Kč

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

PAMĚTNÍ DESKA ETNOGRAFA VÁCLAVA ŠOLCE

Dům na soboteckém náměstí, ve kterém se nalézala cukrárna, jejíž proslulost se šíří daleko za hranice města, si jen málokdo spojoval s rodištěm osobnosti, jejíž jméno je známo v odborných kruzích skutečně po celém světě, etnografa, cestovatele a spisovatele Václava Šolce (1919–1995), jednoho z mála českých indiánských náčelníků.

Pamětní deska významného soboteckého rodáka byla odhalena u příležitosti 90. výročí jeho narození. Stalo se tak na den přesně 27. září. Laskavý a zasvěcený slavnostní projev vycházející ze vzpomínek na četné kontakty s V. Šolcem přednesl PhDr. Martin Petiška z Brandýsa nad Labem. Šolcovo profesní působení přiblížila PhDr. Kateřina Klápšťová,

správkyně americké sbírky indiánského původu Náprstkovy muzea asijských, afrických a amerických kultur, které je jednou ze složek Národního muzea v Praze. Není bez zajímavosti, že oba řečníci jsou rodově svázaní s naším Českým rájem. A že nedaleko Sobotky,

v depozitářích literárního archivu Památníku národního písemnictví na zámku ve Starých Hradech, je uložena Šolcova písemná pozůstalost včetně rukopisů jeho knih.

Desku, vyjímající se na čelní straně domu, odhalili syn dr. Šolce Václav a starosta Sobotky Stanislav Tlášek. Slavností provázela předsedkyně městské kulturní komise Marie Sekerová. Hrou na flétny ji zpestřili žáci

z á k l a d n í
u m ě l e c k é
školy Jakub
Drbohlav a
Tomáš Ma-
šek. Desku
vyrobil a
osadil kame-
nik Luboš
Pažout. Ob-
čané našeho
města mohli
v jednom
z posledních
slunných dnů
l e t o š n í h o
p o d z í m u
prožít zpří-
tomnění dů-
ležitě sebe-
definující
složky kaž-
dého člově-
ka, kterou
dávají odpo-
vědi na otáz-
ky: odkud pocházím?, jaké jsou mé kořeny?, na koho
navazují?. Sobotka na ně ve svém veřejném prostoru
nabízí v posledních letech čtenější odpovědi.

Václav Šolc ml. (vlevo) a PhDr. Martin Petiška před rodným domem etnografa Václava Šolce.

Foto: Jiří Němeček

Jan Bílek

KULTURNÍ AKCE V SOBOTCE :

17.10. 15:00 Městské divadlo - KAŠPÁREK SLUHOU U ČARODĚJE - Divadlo Martínek z Libáně

23. - 24. 10. sokolovna - OSLAVA 140. VÝROČÍ ZALOŽENÍ TJ SOKOL V SOBOTCE

04.12. 19:00 zámek Humprecht - COUNTRY VÁNOCE SE SKUPINOU POUTNÍCI

26.12. 20:00 sokolovna - ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA - Beatles Veteran Club a DJ Zdeněk Vranovský

POUTNÍK VÁCLAV ŠOLC JE ZASE DOMA

Projev při příležitosti odhalení pamětní desky v Sobotce

Když uvažuji o dr. Václavu Šolcovi, napadají mne dvě slova : dálka a blízkost...

Pokaždé, když jsem ho potkával, jakoby z něj vydechla dálka, ať už dálka zasněžených andských vrcholů, dálka jezerních hladin jezera Titicaca, dálky Asie..., DÁLKA jako metafora všech zemí, kterými tento moudrý český poutník putoval..., jako by s ním, i když jsem ho potkával v Čechách, putovala stále kouzelná vůně dalek... A zároveň jako by s ním ke mně při každém našem setkání přicházela blízkost. Pozoruhodná blízkost...

Blízkost někoho, kdo sice bydlí v jiném městě, jenomže v duševní krajině je stále blízkým sousedem, nevzdálil se, nevzdaluje se...

Tři generace našeho rodu se s ním poznaly. Otec s ním nejprve studoval a později se s ním přátelil po více než čtyřicet let. Mně bylo jako dítěti jasné, že až vyrostu, pan Šolc mne „vyučí na náčelníka indiánů“... a později, jako chlapci, mi bylo jasné, že budu také amerikanistou jako on... a budu stavět s bolivijskými indiány čluny u jezera Titicaca. I když jsem nakonec vystudoval i přednášel na univerzitě jiné obory, vzpomínka na jednu nevyužitou možnost života, kterou dr. Šolc odvážně využil, mne stále provází... a někdy si říkám, jak by bylo krásné místo ruchu a starostí v Čechách se procházet dalekými pláněmi..., procházet se...s Václavem Šolcem... pod světlem hvězd i svitem slunečních paprsků, pod kterými putoval po léta... Co příběhů jsem od něj vyslechl, co životních zkušeností..., kolik duchovních map přede mnou rozkládal, když jsme spolu chodili například na našich procházkách. Bydlívali jsme spolu a spokojeně si psali své příběhy, tehdy v čase po revoluci, v jednom téměř prázdném zámku..., chodili jsme spolu na procházky po pár krásných měsících..., před obědem i odpoledne..., procházeli jsme se zámeckým parkem, abychom si odpočinuli od psaní. Někdy bych měl sepsat příběhy, které on už nestačil sepsat a které mi vyprávěl, přenést trochu podivuhodné dálky, kterou zažil, do blízkosti...

Jak jsou potřeba lidé, kteří umějí měnit dálku do blízkosti... Tak jako on...

Třetí generací našeho rodu, která Václava Šolce poznala, byl můj syn.

Miloval napínavé příběhy a prosil mne, abych jej seznámil s náčelníkem indiánů. I když neměl tento náčelník indiánský kroj nebo dokonce jako severoameričtí indiáni péřovou čelenku nebo si nenesl v ruce tomahavk, syna toto setkání nezklamalo. Václav Šolc byl imponantní postava, jako westman z ilustrace Zdeňka Buriana... „Tatínku a myslíš, že můžu říct klukům, že mi tyká náčelník indiánů?“ ujišťoval se můj

syn. „To by kluci ve škole koukali...“ Jakou radost udělá malému dítěti, když si může tykat s opravdovým náčelníkem indiánů... A tak se život jediného náčelníka indiánů z Českého ráje dotkl třetí generace jiného českorajského rodu...

A dál se dobrodružné příběhy z tolika Šolcových knih pro mládež dotýkají romantických dětských duší..., vábí do dalek a mění je v blízkost... a v poznání..., dál a dál pojednání Václava Šolce oslovují (v řadě světových jazyků) další pokolení českých i zahraničních badatelů a šíří slávu české vědy i proslulého soboteckého rodu Šolců...

Když mi zemřel tatínek, potkal jsem Václava Šolce na ulici, oba jsme tehdy pospíchali a on se o onom úmrtí ještě nedozvěděl..., tehdy na mne pokývl na chodníku Národní třídy a zavolal: „Hele..., a pozdravuj tátu...“ Zamával mi. Usmál se. A zmizel v davu. Rozplynul se.

Jednou budu pozdravovat...

Ale myslím, že to ani nebude třeba..., že už si své pozdravy ti dva velcí milovníci Českého ráje a Sobotky podali. Oba měli kořeny v tomto kraji. Měli zde „doma“.

A tak, než vyřídím onen vzkaz, onen vzkazovaný pozdrav, pozdrav velkého soboteckého poutníka Václava Šolce, spisovatele, národopisce, světoběžníka, dodnes vděčně vzpomínaného a uctívaného ředitele Náprstkova muzea, jazyko-

vědce, než vyřídím pozdrav náčelníka Indiánů, (jediného, pokud vím, rodovým původem ze Sobotky), než vyřídím pozdrav Václava z Čech, hluboce věřícího křesťana a moudrého znalce tolika zemí a tolika duší..., ještě než vyřídím onen pozdrav, rád bych z tohoto místa vyřídil pozdrav jemu... Od nás...

Od těch, kteří se tu dnes sešli, kteří ho znali, nebo kteří jej mohou poznávat aspoň z jeho velikého a stále živého díla...

Rád bych mu od této pamětní desky vyřídil ne pouze pozdrav... I poděkování...

Za to, že nás provází nejen jeho pozoruhodné dílo..., že nás provázejí i vzpomínky na jeho vlídnost, laskavost..., na poznání a přátelství, které nám dával, které nám dal...

Jednou mi napsal pozdrav indiánsky. Aymarsky...

Tedy řečí, kterou uměl v Čechách a možná v celé Evropě jenom on, který ostatně tvořil i první nehistorický aymarský slovník na světě.

Obávám se, že zde není mnoho těch, co by aymarsky rozuměli, a proto řeknu raději na závěr ve své poslední větě na rozloučenou jeden pozdrav česky...

„Kéž všechny naše cesty vedou od tmy... a jednou, až skončí..., kéž končí ve světle...“

Tak jako cesta poutníka Václava, poutníka z rodu Šolců ze Sobotky...

PhDr. Martin Petiška

(Spisovatel Martin Petiška píše své prózy, poezii a divadelní hry pod pseudonymem Eduard Martin. Mimo to vydává knihy ve svém nakladatelství Martin. Je synem známého spisovatele Eduarda Petišky. Pozn. red.)

NEDOŽITÉ DEVADESÁTINY
PhDr. VÁCLAVA ŠOLCE, CSc.
27. 9. 1919 - 16. 7. 1995

Vzpomínka Kateřiny Klápšťové, kolegyně
Václava Šolce z Náprstkova muzea asijských,
afrických a amerických kultur.

Indiáni na jezeře Titicaca, Pod chilskými sopkami, Indiánský Mexikem, Indiánské historie. Tyto knihy, které za života svého autora vycházely ve velkých nákladech, měl u nás snad každý, kdo se zajímal o vzdálenou Ameriku. Napsal je PhDr. Václav Šolc, CSc., jeden z „dynastie“ soboteckých Šolců, člověk řady mimořádných zájmů:

Sbíral starožitné zbraně. Byl vedoucím 18. oddílu vodních skautů. V roce 1955 – v době, kdy ještě Vltava byla splavná, jako etnograf studoval voroplavbu na Vltavě a jejích přítocích a napsal spolu s Vl. Scheuflerem knihu: Já jsem plavec od vody. Jako pracovník Náprstkova muzea v Praze od roku 1945 se v letech 1951 - 1967 podílel na reorganizaci muzeí v Asii: V Číně, Mongolsku, Koreji a Vietnamu.

Všechny aktivity Václava Šolce však nakonec vyústily v jedno hlavní velké téma, jímž se stali indiáni, prostí obyvatelé Bolívie a Chile a později i Mexika, kterým zasvětil svůj život. Indiáni Aymarové, Kečuoové, Araukáni stáli ve své vlasti na okraji společnosti a u nás nebyli příliš známi. Václav Šolc za nimi cestoval po Latinské Americe, prováděl u nich etnografické terénní výzkumy a pak o jejich způsobu života psal a prezentoval ho prostřednictvím výstav v Náprstkově muzeu, které vytvářel z desítek předmětů a fotografií, jež ze svých výzkumných cest přivezl.

Ve své době byl předním odborníkem etnologem amerikanistou uznávaným ve vědeckých kruzích u nás i ve světě. Stejně tak se ale těšil velké oblibě u široké veřejnosti jako propagátor a popularizátor Latinské Ameriky a života jejích obyvatel.

Václava Šolce jsem znala jako staršího kolegu a zároveň ředitele Náprstkova muzea. K funkci ředitele se uvolil v roce 1970, kdy na naléhání spolupracovníků nahradil svého předchůdce Ericha Herolda odvolaného z politických důvodů, a vykonával ji až do svých šedesáti let, tedy do roku 1979.

V Náprstkově muzeu nikdy nevystupoval otažitě ale vždy, když se vrátil ze svých cest, vyprávěl o svých zážitcích svým spolupracovníkům poutavě a s velkým smyslem pro humor.

My jsme ho rádi poslouchali, protože všechno, co říkal, bylo poučné a zajímavé v době, kdy cestování nebylo samozřejmostí, a on navíc byl skutečným odborníkem a svá líčení prokládal nejrůznějšími historkami. Kromě latiny a španělštiny ovládal i indiánské jazyky – hlavně aymarštinu a s oblibou například vyprávěl, jak na tržišti pozdravil aymarskou indiánskou ženu slovy: Jak se máš, matko? A ona se na něj usmála: Kunas lurta virachoča? Co tu děláš, bílý muži?

Odpověď na tuto otázku dává Václav Šolc sám v závěru své knihy Pod chilskými sopkami: „...jezdil jsem za Indiány, protože to byla má velká láska...“

Profesní život PhDr. Václava Šolce, CSc.:

Václav Šolc - indiánský náčelník ze Sobotky.

- V Náprstkově muzeu pracoval v letech 1945 - 1979.

- Poprvé do Latinské Ameriky odjel v roce 1963 – do Bolívie – k Aymarům na jezeře Titicaca

- V letech 1966 – 1967 – během česko-německé expedice studoval Aymary ve vysokohorské vesnici Chapiquiña a indiány Mapuche na ostrově Huapi na jezeře Budi.

- V roce 1968 zavítal do Chile podruhé - nejprve na jezero Budi k Mapuchům a poté na sever do aymarské vesnice Enquelga. Laskavostí chilské univerzity navštívil též Punta Arenas v Ohňové zemi.

- Na počátku 70. let zavítal do Chile znovu, tentokrát do pouště Atacama a do subkordillérských údolí.

- V roce 1970 se stal ředitelem Náprstkova muzea. V této době odejel do Chile, avšak zde se udál vojenský převrat. Šolc byl vykázan a další měsíce strávil v Kolumbii a Mexiku.

- Do Mexika se pak vypravil ještě několikrát – naposledy v roce 1977. Byly to spíše výpravy cestovatelské, i když pobyl u indiánů, byly to již jen krátkodobé pobyty. Z těchto cest však vytěžil cestopis: Indiánský Mexikem.

V roce 1979 odešel do důchodu, aby se dále věnoval činnosti na poli literárním - v této době vznikla řada románů s latinskoamerickou tematikou a také nedopsaná biografie.

Dosáhl členství ve vědeckých společnostech Latinské Ameriky. Byl členem společnosti Instituto Indigenista Interamericano, Sociedad Chilena de Antropología a dopisující člen Akademie de Ciencias Naturales de Chile.

PhDr. Kateřina Klápšťová

RADNICE INFORMUJE - zprávy z MěÚ -

23. veřejné zasedání zastupitelstva

Poprvé po prázdninách, po dvacáté třetí v tomto funkčním období se dne 24. září 2009 sešli zastupitelé na veřejném zasedání Zastupitelstva města Sobotka. K jednání ve velkém sále Spořitelny zasedlo 14 zastupitelů za účasti 10 občanů.

V úvodu schůze se zastupitelé seznámili se zápisy z jednání finančního a kontrolního výboru.

Finanční výbor kromě jiného projednal návrh rozpočtového opatření č. 4/2009 a doporučil jej zastupitelstvu schválit. Rozbor hospodaření města k 31. 8. 2009 ukázal, že je téměř v souladu se schváleným rozpočtem (plánované daňové příjmy jsou nižší o 1,5 %). Výbor dále doporučil zastupitelstvu, aby s účinností od roku 2010 zrušilo poskytování příspěvků na sportovní aktivity občanů, k nimž jsou využívány prostory základní školy (o tomto návrhu podrobněji informujeme dále).

Kontrolní výbor prověřil platby poplatků za psy, komunální odpad a místa na hřbitově za rok 2008. Bylo konstatováno, že z větší části jsou všechny tyto poplatky uhrazeny. Nevybrané částky například za psy (2.060 Kč z 49.420 Kč) a místa na hřbitově (5.000 Kč z 92.950 Kč) nejsou vymáhány. Kontrolní výbor doporučil, aby vzniklé dluhy byly řešeny.

Schválením rozpočtového opatření č. 4/2009 zastupitelstvo upravilo rozpočet města v příjmové a výdajové části na 41 290 640 Kč.

V roce 2003 tehdejší zastupitelstvo schválilo zřízení Fondu na podporu sportovních a volnočasových aktivit obyvatel města. Z fondu je poskytován příspěvek na pronájem prostor v základní škole: gymnastického sálu v max. výši 30 Kč/hod. a tělocvičny v max. výši 100 Kč/hod. Žádosti o příspěvek z tohoto fondu zájemci podávali na MěÚ vždy do 15. 12. pro rok následující. Jak bylo uvedeno výše, finanční výbor navrhl tento příspěvek zrušit. Rada města se tímto návrhem zabývala na svém jednání 22. 9. 2009 a rovněž doporučila zastupitelstvu Fond zrušit. **Zastupitelstvo zrušení tohoto Fondu schválilo, a to od roku 2010.**

Majitelé řadových domů v Zahradní ulici vlastní i přilehlé pozemky, které jsou zaměřeny kolmo k domu. Rada z nich v této lokalitě fakticky již léta užívá i část pozemku svého souseda nebo města. U těchto pozemků by tedy mělo dojít k prodeji nebo směně mezi městem a majiteli ŘD. **Zastupitelstvo schválilo záměr města prodat nebo směnit pozemkové parcely v dané lokalitě.**

Starosta města oslovil písemně obecní úřady v Mladějově, Markvarticích, Libošovicích a Oseku

s nabídkou spoluprovozování sběrného dvora, aby také jejich občané mohli stejně jako sobotečtí využívat tohoto místa k ukládání odpadů. Obec by se na chodu sběrného dvora podílela formou příspěvku na provoz v zálohové výši 50 Kč na občana a rok. Tento příspěvek by měl být ročně zúčtováván dle skutečných provozních nákladů. Velkoobjemový odpad a suť nejsou v příspěvku zahrnuty. S ohledem na vyšší počet občanů využívajících služby sběrného dvora pak může město požádat o vyšší dotaci, blízkí se k maximální výši uznatelných nákladů, což může ve finále představovat až 90% dotaci. Spolupráce s uvedenými obcemi bude ošetřena veřejnoprávní smlouvou. **Zastupitelstvo schválilo návrh na uzavření veřejnoprávních smluv s obcemi Mladějov, Markvartice, Libošovice a Osek.**

-MJ-

SBĚRNÝ DVŮR V SOBOTCE

Ted' a v budoucnu

V souvislosti se sběrným dvorem nás všechny určitě především zajímají odpovědi na otázky: „Kam s ním?“ a „Co všechno a jak do něho ukládat?“ V našich domácnostech produkujeme všelijaký odpad. Jeho významnou část tvoří to, co se prostě do popelnic „strčit“ nedá. Někteří se nebezpečného či samovolně nezníčitelného odpadu přesto zbavují jednoduše: prostě ho do té popelnice či kontejneru bez rozpaků vyhodí. Také bezprostřední okolí popelnic a kontejnerů se někdy stává odkládištěm nepotřebných věcí a předmětů, které dosloužily: nábytku, koberců, elektroniky, ale i suť, písku, zbytků barev, stavebního materiálu apod. Naštěstí už přece jenom přibývá těch, kteří to, co vyhazují, sami odvezou na určené místo. A tím je a jedině může být sběrný dvůr.

Sběrný dvůr v Sobotce, pod zámkem Humprecht, je průběžně diskutovaná záležitost. Mnohým se nelíbí dané místo, všichni pak kritizují nepořádek a bezvládnost. Určitě do okamžiku, než i jim nastane problém „kam s tím“, čeho se potřebují zbavit.

Nejde jen o všelijaký odpad z domácností, včetně nebezpečného. Někde je potřeba ukládat také materiál, potřebný k běžným opravám a úpravám ve městě. Jiné vhodné místo (pozemek) pro daný účel město nemá (nevlastní). Je potřeba respektovat i požadavek na dostupnost sběrného dvora. Problémem (po nutných úpravách) není až tak zvolená lokalita, ale problémy spojené s užíváním: je tu nepořádek, chaos a neexistuje dohled, tudíž ani žádný řád. Radnice si je dobře vědoma, že je tento problém potřeba urychleně a radikálně řešit. Proto bylo vloni zadáno zpracování studie (projektu). **Tento materiál je teď „na stole“ a prostřednictvím Zpravodaje do něho můžeme nahlédnout.**

Aktuální stav

Areál sběrného dvora je v špatném technickém stavu. Stávající komunikace je obousměrná, povrch vozovky je z asfaltového betonu. Ostatní komunikace jsou vysy-

pány šterkem. Nákladová rampa, jejíž povrch je z betonových dlaždic, je celkově ve špatném technickém stavu. Opěrná zeď z kamenných kvádrů - vedle nákladové rampy - je částečně zbořena.

Bourací práce

Musí být odstraněny stávající podkladní vrstvy a provedeny zemní práce značného rozsahu. Nákladová rampa včetně opěrné zdi bude zbourána a postavena nová. Odstraněn bude stávající plot včetně dvoukřídlé brány.

Řešení

Komunikace, vana na velkoobjemový kontejner, další kontejnerová stání a manipulační plochy jsou nově navrženy z asfaltového betonu. Šířka nové vozovky mezi obrubami je navržena na 4,50 m. Provoz v areálu bude jednosměrný.

Pro areál sběrného dvoru je navrženo devět kontejnerových stání. Šířka jednoho zastřešeného stání je 3,25 m a délka 5,00 m. Manipulační plocha pro jedno

kontejnerové stání je navržena na 10,00 m.

Na místě současného dřevěného „koňského stání“ je nově navrženo **pět zastřešených stání**, která mohou být využita pro umístění kontejnerů na odpad, nebo zaparkování valníků. Šířka jednoho zastřešeného stání je 3,25 m a délka 7,00 m.

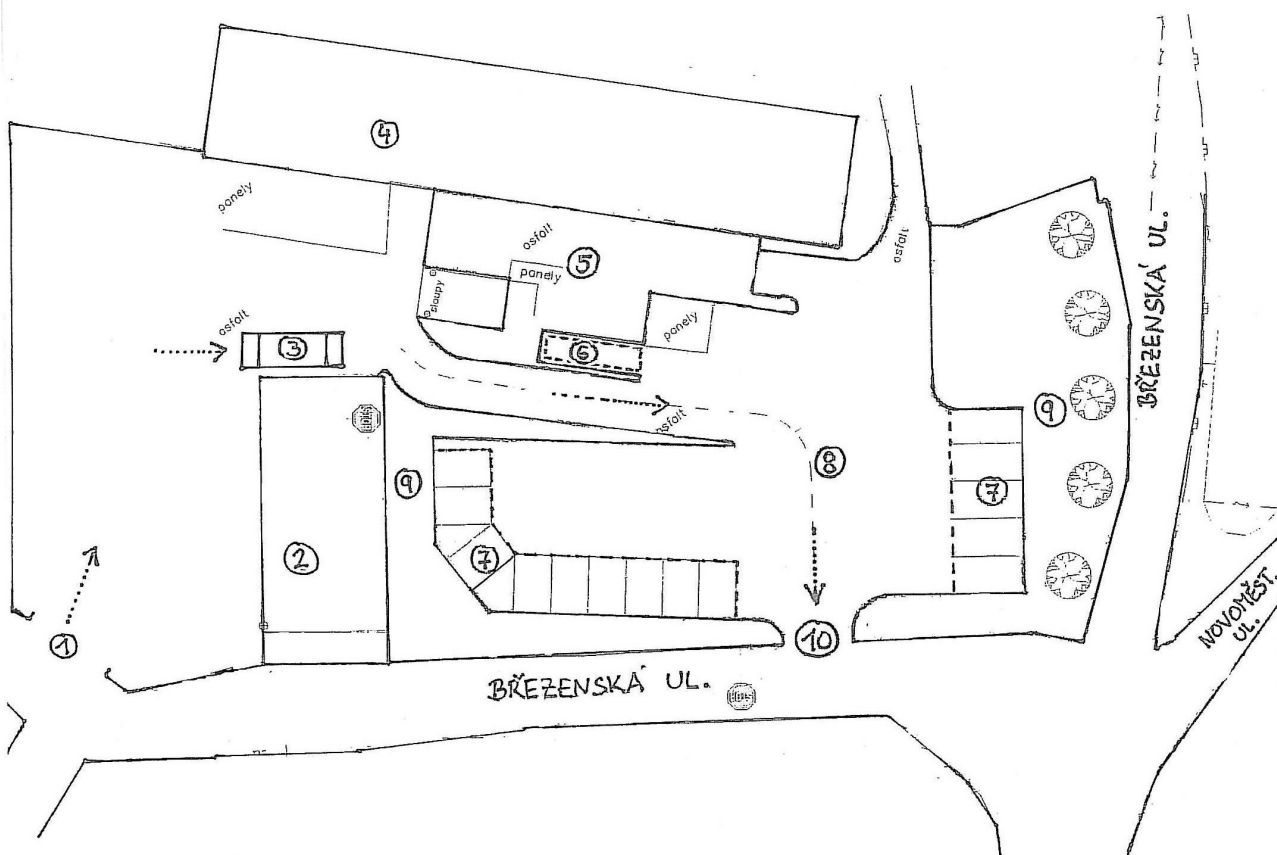
Vana na velkoobjemový kontejner by měla být zapuštěna pod novou komunikaci max. 0,50 m. Je navržena po celé délce nové nákladové rampy. V místě kontaktu nové komunikace a vany na velkoobjemový kontejner je navržena opěrná zeď o šířce 0,30 m.

Řešení počítá s maximálním možným využitím (zachováním) stávající zeleně a výsadbou pěti nových stromů (sakur).

Nová rampa zůstane v původním půdorysu. Její výška naroste - z původních 1,15 m na 1,70 m. Obvodová stěna nové rampy bude betonová a vyztužená ocelovou výztuží. Základová spára bude založena v nezámrazné hloubce. Rampa bude opatřena ocelovým, demontovatelným zábradlím.

Zastřešení kontejnerových stání bude provedeno z dřevěné konstrukce s betonovou střešní krytinou

JEDNODUCHÉ SCHÉMA NAVRHOVANÉHO SBĚRNÉHO DVORU V SOBOTCE

Legenda:

1 - vjezd	6 - velkoobjemový kontejner na odpad
2 - budova SDH Sobotka a sídlo obsluhy dvora	7 - zastřešené kontejnery na odpad
3 - váha	8 - asfaltová plocha
4 - garáže SDH Sobotka a města Sobotky	9 - zeleň
5 - zpevněné stání a nákladová rampa	10 - výjezd

Schéma vzniklo na základě projektové dokumentace firmy Chládek a Tintěra, Pardubice.

(např. BRAMAC). Stání bude osvětleno, aby byl umožněn provoz i večer a v zimním období. Na zadní části dřevěné konstrukce pro zastřešení kontejnerových stání bude upevněna lehká dřevěná mříž. Ta bude sloužit k snížení viditelnosti z místní komunikace a dále bude mít podpůrnou funkci pro popínavé rostliny (např. břečťan), které budou vysázeny podél zastřešení.

Nové oplocení areálu sběrného dvoru je navrženo z mřížového oplocení. Výška mříže plotu je navržena na 1,50 m + podezdívka. **Samonosná posuvná brána** bude doplněna o motorizaci. Šířka průjezdního profilu brány je 6,00 m.

Součástí vybavení sběrného dvoru bude nájezdová váha, umístěná nad úrovní vozovky. Rozměr vážicí plochy 6 x 3 m, vážnost 30 tun. Váha bude umístěna u budovy, ve které bude sídlit obsluha sběrného dvoru.

Ve sběrném dvoru budou **kontejnery na komunální odpad (např. papír, sklo, plasty, kov), dále objemný odpad, nebezpečný odpad, odpad ze zeleně a zbytkový odpad**.

Dojde i ke značným terénním úpravám. Přilehlý terén bude vysvahován v poměru 1:1,5 a zpevněn geotextilií.

Sběrný dvůr by do budoucna neměl sloužit jen potřebám Sobotky, ale i dalších blízkých obcí (Markvartice, Libošovice, Osek, Mladějov). Zmíněnými úpravami bude v areálu sběrného dvoru vytvořeno nejen potřebné zázemí pro ukládání odpadu, ale i snazší manipulaci s ním při návozu i následném odvozu. Bude zajištěn prostor a systém pro důsledné třídění odpadu. Uzavření areálu, přítomnost obsluhy zamezí jeho nekontrolovatelnému a svévolnému navázení. V neposlední řadě dojde realizací projektu i k vizuálnímu „odizolování“ sběrného dvoru od nejbližšího okolí.

MJ

Následující text přinesla jako příspěvek do ZŠS paní Votrubová, členka Smíšeného sboru Stojmír a Bendl ze Sobotky a Dolního Bousova. Článek je převzatý ze zpravodaje Nové Dobrovicko č.3/2009 a byl změněn pouze titulěk. Do ZŠS jsme ho zařadili proto, že dokumentuje další úspěch místních pěveckých sborů.

-JAN-

SPOJENÉ SBORY STOJMÍR A BENDL A DOBROVAN V CHORVATSKÉ PULE

V minulém vydání Dobrovicka vyšla upoutávka o tom, že se Dobrovan, pěvecký sbor města Dobrovice, chystá na cestu do zahraničí.

Zpočátku jsme nevěděli, zda se nám podaří dát dohromady potřebnou sumu peněz na cestu a pobyt. Také nám dělala starost nejenom umělecká, ale i fyzická náročnost celého zájezdu, vzhledem k obsazení a nevyrovnanému počtu jednotlivých hlasových skupin. Z těchto důvodů jsme oslovili sbor z Dolního Bousova a Sobotky (Smíšený sbor Stojmír – Bendl) s tím, aby nám někteří členové vypomohli. Máme již ze vzájemné spolupráce

zkušenosti a i tentokrát se tato volba osvědčila - vytvořilo se jednolitě těleso, kde všichni dovedli v pravou chvíli „táhnout za jeden provaz“. A tak v momentě, kdy nám přislíbené peníze byly „přiklepnuty“ jsme již pilně pracovali a zodpovědně se připravovali.

Do chorvatské Puly na mezinárodní setkání sborů CANTATE CROATIA 2009 jsme odjízďeli v pátek 29. května brzy ráno. Přestože jsme již měli určité zkušenosti z minulých zahraničních zájezdů, odjízďeli jsme plni očekávání. Zároveň jsme si byli vědomi, že jsme jediným českým sborem delegovaným na tento evropský festival pěveckých sborů, navíc s vědomím, že jsme vlastně touto dobou předsedající stát Evropské unie. Zároveň nás zavazoval i fakt, že podstatnou část peněz na tento zájezd tvořil grant, který nám schválil Středočeský kraj. Nechtěli jsme zklamat ani další sponzory, kterými jsou v první řadě město Dobrovice, Cukrovary a lihovary TTD, a.s. Dobrovice, Roman Volovik ROVO – Trans, Volf & CO s.r.o., Gruša – tlakové čištění a CERPRESS – tiskárna, Praha (ta nám vytiskla propagační materiály).

První open air koncert byl pořádán v sobotu v 17 hodin na historicky překrásném náměstí zvaném Promenada. Vystoupilo zde postupně 8 sborů, z Itálie, Francie, Rakouska, Polska a náš Dobrovan. Svým výkonem jsme si ihned získali sympatie diváků a určitý respekt nejenom u dalších účastníků, ale i u pořadatelů.

Druhý den, v neděli, byl společný koncert všech sborů v honosném sále „Dom hrvatskih branitelja“. Každý sbor měl zazpívat jednu píseň. Náš sbor se představil zcela záměrně s typicky českou národní hudbou, světoznámým sborem z Prodané nevěsty Bedřicha Smetany „Proč bychom se netěšili“. Frenetickým potleskem a výkřiky „bravi“ nás donutili posluchači k přidavku – lidovku „Jede sedlák do mlejna“ jsme si opravdu vychutnali. V tu chvíli nás uchvátil nejenom pocit štěstí a radosti, ale i určité hrdosti, že jsme jako Češi obstáli.

Nezapomenutelným zážitkem byl nesporně i závěr tohoto koncertu, kdy všechny přítomné sbory zazpívaly chorvatskou píseň „Sliku mile Istre naše“.

Na tvářích všech přítomných byla vidět spokojenost i únava zároveň a my jsme jen litovali, že ti, co zůstali doma, nemohli prožít tyto krásné chvíle s námi.

Město Pula je nádherné město s velkou historií, ale my jsme si ji (Pulu) mohli prohlédnout jen „letem světem“, protože před každým koncertem jsme měli rozezpívání a zkoušku, aby všechno klaplo. A ONO KLAPLO!

Česká písnička opět slavila úspěch a ocenění patří všem těm, kteří pomáhali a podíleli se větší či menší měrou na realizaci tohoto projektu.

Proto ještě jednou děkujeme touto cestou všem sponzorům, rovněž našemu sbormistrovi Blance Boháčkové, která náš sbor vede ke stále lepším výkonům, Miloši Formáčkovi za klavírní doprovod a všem zúčastněným zpěvákům za dobrou reprezentaci našeho města, kraje a státu.

Dobrovan

SOBOTECKÝ JARMARK PO JEDNADVACÁTÉ

V sobotu 22. 8. proběhl 21. ročník Soboteckého jarmarku, poprvé v režii občanského sdružení Jarmark. Tato akce, kterou v létě roku 1988 založil MUDr. Ivan Kafka a Klub přátel města Sobotka, se v uplynulých dvou dekáдах stala jednoznačně nejznámější a nejnavštěvovanější kulturní a společenskou událostí v Sobotce. Její každoroční úspěšné uspořádání stálo organizátory mnoho dní a týdnů příprav, určitě nemálo starostí a velkého pracovního vypětí. Nicméně se podařilo vybudovat silnou tradici a tak je posvátný jarmark akcí, kterou může Sobotce závidět i leckteré větší město. Za to patří MUDr. Kafkovi velký dík.

A byl to dr. Kafka, kdo loni, po jubilejním dvacátém ročníku oznámil, že je čas předat organizaci jarmarku někomu dalšímu. Proto bylo Danou Vejnárkovou, Jiřím Suchánkem a Janem Janatkou založeno občanské sdružení Jarmark. Jde o samostatnou právnickou osobu, řádně registrovanou u Ministerstva vnitra ČR. Cílem činnosti sdružení je pokračování a udržení dvacetileté tradice jarmarků a řemeslných festivalů v Sobotce a udržování a podpora tradic uměleckých řemesel, doplněných o celodenní kulturní program pro dospělé i pro děti.

Noví organizátoři se rozhodli zachovat osvědčenou koncepci - náměstí jako jedna velká hospoda a tržiště s podiem a hudebním programem a městský park jako prostor pro ukázkou uměleckých řemesel a místo pro pořady pro děti. Přesto bylo nutné učinit několik změn, z nichž tou asi nejviditelnější byla krytá pódia na náměstí i v parku a umístění mobilních bezpečnostních zábran kolem nich. Další novinkami bylo použití papírových pásek pro označení platících návštěvníků a odlišná dramaturgie hudebních vystoupení. Na obou pódích vystoupilo 10 hudebních skupin nebo zpěváků a 3 divadla. Velký úspěch mělo odpolední vystoupení Petry Janů, a především večerní koncert skupiny Děda Mládek Illegal Band. Nelze ale nezapomenout show Elvise Presleyho revivalu, Prague Ska Conspiracy, Mackie Messer bandu nebo Beatles Veteran Clubu. Noční koncert skupiny Brutus pak podle několika informací rozdělil návštěvníky napůl – ti, kteří kapelu znali a věděli, na co jdou (a bylo jich hodně), ti byli vyloženě nadšení. Mnozí, kteří čekali rockovou zábavu složenou z převzatých a známých písní byli zřejmě zklamáni a tříhodinové vystoupení legendy českých rockových zábav je nebavilo. Tak to ale chodí a organizátoři si za výběrem a celou dramaturgií dne pevně stojí. To, že se jarmark vydařil, je však z velké části zásluhou mimořádně příznivých meteorologických podmínek přímo nad Sobotkou. Z mnoha zdrojů víme, že v celém okolí během dne různě dlouho a různě vydatně pršelo, ale nad Sobotkou se mraky jen honily a spadlo pouze pár kapek krátce před vystoupením Petry Janů.

Ještě než přejdeme k číslům a údajům o návštěvnosti a vyúčtování celé akce, je potřeba poděkovat všem, kteří svým dílem přispěli, že Sobotecký jarmark stále pokračuje. Předně je to Město Sobotka, jako spoluorganizátor akce, a především Sbor dobrovolných hasičů Sobotka, bez kterých by většina organizačních věcí byla

mnohem složitější. Další díky patří všem, kteří se na konání akce a rovněž na nedělním úklidu podíleli. Nelze zapomenout ani na Klub přátel města Sobotka, který připravil páteční promítání dokumentů v Městském divadle a nové organizátory podporoval.

Nyní tedy něco málo čísel:

21. Sobotecký jarmark a festival řemesel dne 22. 8. 2009 navštívilo 6739 platících diváků (dětí do 120 cm měly vstup zdarma), 300 vstupenek bylo rozdáno spoluorganizátorům, mediálním partnerům, hostům, apod. Návštěvníci měli možnost nakoupit zboží u více jak 100 stánků. Celkové příjmy akce byly 590.800 Kč. Celkové výdaje 485.066 Kč. Z čistého zisku ve výši 105.734 Kč bude odevzdáno 20 % Klubu přátel města Sobotky, a to na základě již sepsané darovací smlouvy, zbytek bude uložen na účet OS Jarmark jako rezervní fond pro rok 2010. Podrobnější rozpis vyúčtování je v následující tabulce.

Sobotecký jarmark 2009 - PŘÍJMY:

Dar	5.000,-
Příjem ze vstupného	471.730,-
Příjem z pronájmu plochy	114.070,-
CELKEM	590.800,-

Sobotecký jarmark 2009 - VÝDAJE:

Program vč. poplatků OSA	226.090,-
Odvod MKS Sobotka	20.000,-
Technika, podia, zvuk, světla, TOI-TOI, mobilní zábrany	85.094,-
Příprava a propagace (výlep plakátů, ID pásky, pokladny, reklama)	47.327,-
Dohody o provedení práce vč. odvodů FÚ	51.000,-
Odměny OS Jarmark	24.000,-
Sbor dobrovolných hasičů Sobotka	18.700,-
Občerstvení, pořadatelé a účinkující	12.825,-
CELKEM	485.066,-

ZBÝVÁ 105.734,- (z toho 20% KPMS, 80% rezervní fond OS Jarmark na rok 2010)

Za OS Jarmark

Jan Janatka, Dana Vejnárková, Jiří Suchánek

Reportáže z jarmarku a festivalu řemesel můžete vidět na www.nasetelevize.cz a www.tvjicinisko.cz. Z nejruznějších důvodů však mají pořadatelé z akce méně fotografií, než by si přáli, proto by rádi touto cestou oslovili ty, kteří na jarmarku fotili a byli by ochotní své fotografie na webu zveřejnit. Případní zájemci necht' své fotografie pošlou na soboteckyjarmark@centrum.cz, nebo je mohou přinést na libovolném paměťovém zařízení do kanceláře MKS. Předem děkujeme.

Hlavní pódium soboteckého jarmarku.

KULTURNÍ KALENDÁŘ

Nejstarším z kulturních „kulatých“ výročí, která si dnes chceme připomenout, je úmrtí kosteckého pána **Mikuláše Zajíce z Hasenburka** 8. října 1459. Hrad a celé panství získal sňatkem s mladičkým sirotkem Škonkou z Kunštátu začátkem 15. století. Působil ve vysokém úřadě nejvyššího sudího zemského a za husitských válek byl věrným katolíkem. Pod jeho vlivem zůstal katolický i celý kraj, jak svědčí obsazování far kněžími pod jednou. Pohřben je v rodinné hrobce v augustiniánském klášteře Svatá Dobrotivá u Berouna.

4. října 1849 se v Sobotce narodil panu lékárníkovi syn **Eugen Fierlinger**. Po gymnaziálních studiích v Mladé Boleslavi a v Hradci Králové studoval pražskou techniku a od roku 1879 byl profesorem angličtiny a francouzštiny na reálce v Olomouci. Zde se rod usadil natrvalo a zařadil se do české národní společnosti. Již v roce 1883 se podílel na založení Vlasteneckého spolku musejního, byl jeho funkcionářem a v letech 1912-1919 dokonce předsedou. Zemřel 28. listopadu 1925, pohřben je v Olomouci.

K výborným regionálním novinářům patřil **Ivan Mikšovič**, který spatřil světlo světa před sto lety, 2. října 1909. Psal i verše, povídky a romány, ale jeho nejvlastnější doménou byl regionální tisk. Působil v Praze, v Liberci a na dalších místech, stále však směřoval do rodného Pojizeří, kde začínal v železnobrodském Jiránkově Týdnu horských okresů. Byl rovněž známým skautským činovníkem a jako takový byl v padesátých letech vězněn. Několikrát se podílel na vedení tajných skautských táborů u Kostí. Z našeho kraje čerpá námět i jeho divadelní hra *Kostecká legenda*, kterou uvedli ochotníci z Vysokého nad Jizerou roku 1981. Ivan Mikšovič zemřel 30. srpna 1987 v Liberci a je pohřben v rodné Jilemnici.

Už jen nejstarším pamětníkům něco říká jméno **František Vratislav Drahoslav Ort**. Narodil se 5. října 1871 ve starobylém rolnickém rodě ve Střehomí, živil se jako rolník a zahradník v Sobotce, kde také 28. října 1949 zemřel a je pohřben. Patřil k zajímavému typu lidových

písmáků, kteří se ještě ve 20. století věnovali dramatické tvorbě. Rukopisy jeho her dnes neznáme, ale v sobotecké divadelní pamětnici se zachovaly alespoň jejich názvy, data uvedení a herecké obsazení a v soudobém regionálním tisku zprávy o jejich provozování. Tak v roce 1924 byla v Sobotce uvedena jeho hra *V tajemné zemi zlata* (zpracoval námět Morice Jókai), o pět let později dílo s krajovým námětem *Na Porání, aneb co všechno se v zeli může stát, když myslivec má Lidku rád* a roku 1930 byli Sobotečtí potěšeni titulem *Raketou na Mars*. Pamětníci vzpomínali na realistickou výpravu, kdy na scéně rostly pravé hlávky zelí apod., a recenze uvádějí i nezvyklou délku představení, které končilo dlouho po půlnoci.

O Františku Dvorském a PhDr. Václavu Šolcovi píšeme na jiném místě.

-KB-

Sto let od narození „starostenky“ Drahomíry Bílkové-Kyzivátové

Drahomíra Bílková-Kyzivátová,
(29. 9. 1909 – 18. 3. 1990)

Před sto lety se v Sobotce narodila, v březnu to bude dvacet let, co jsme se s ní v Sobotce loučili. Osobně jsem ji znal jen něco málo přes třicet let, přesto jsem byl požádán říci tehdy nad rakví několik vět rozloučení, a tak i dnes rád píši k výročí, které se sluší připomenout.

Před deseti lety vydala čtveřice jejích dětí (Karol, Radko, Draga a Ilja) její (bohužel nedokončené) vzpomínky s titulem *Moje Sobotka*. Dočítáme se tam o nejútlejším dětství dcerky soboteckého obecního strážníka, který bydlel s rodinou v budově staré radnice. Maminka šila, a jak to bývalo zvykem, chodily se dorůstající dívky k ní něco přiučit, aby byly připravenější pro život v budoucí rodině. Bylo to učení zcela „neoficiální“, časově různě, dívky asi občas pomohly i s něčím v domácnosti, třeba s pohlídáním malé dcerky. „Nejraději jsem měla Mařku z trafiky, protože mne chovala, mazlila se se mnou a dávala mi různé dobroty.“ O moc dál svůj životní příběh v drobné knížence nerozvinula, soustředila se na to, kdo kde v Sobotce bydlel a v čem podnikal.

Víme, že ze sobotecké školy šla na gymnázium do Mladé Boleslavi, kde v roce 1928 úspěšně maturovala. Dnešní mladí se možná trochu diví, že Soboťáci tehdy jezdili většinou do gymnázia do Boleslavi, ne do Jičína. Do Boleslavi se totiž dalo dojíždět vlakem, kdežto autobusy tehdy ještě nejezdily, takže Jičín „byl z ruky“. Po gymnáziu ještě vystudovala učitelský kurs, byla to tehdy nejschůdnější cesta k získání povolání. Stala se učitelkou, postavila se „na své nohy“. Zpočátku učila na školách v okolí Sobotky (Libáň, Markvartice, Samšina, Libošovice, Rožďalovice) a pak konečně „doma“ v Sobotce, v roce 1951 se stala na kratší čas ředitelkou dívčí měšťanské školy. (Dříve bylo zcela běžné, že měšťanky byly chlapecké a dívčí. V mnoha městech ty dívčí vznikaly o dost později, mnohá vesnická děvčata zůstávala v obecné škole, kde pro ně býval 6. – 8. postupný ročník, často v jedné třídě ještě s ročníky nižšími.)

V letech 1957-1964 byla Drahomíra Bílková předsedkyní soboteckého místního národního výboru. Neuvolněnou předsedkyní, takže při výkonu funkce i učila. O jejím vedení města mnoho nevím, proto ocituji z článku dr. Samšiňáka, napsaného krátce po její smrti: „Říkali jsme jí starostenka, protože se o nás skutečně starala, i když tu a tam musela leckomu šlápnout na kuří oko. Nebýt jí, sotva by kdy došlo k rekonstrukci Šolcova statku, zřízení Šrámkova domu, instituce Šrámkových Sobotek i Zpravodaje ŠS. Když se roku 1964 musela vzdát předsednické funkce, pracovala jako předsedkyně školské a kulturní komise MNV. V jejím funkčním období došlo k řadě významných úprav města, bytové zástavbě, přípravě na znovupovýšení na město i k přípravě výstavby stadionu.“

Stála u vzniku tradice Šrámkových Sobotek (první byla právě v roce 1957), spolu s paní Miloslavou Hrdličkovou-Šrámkovou a pak i manžely Hejnovými. Její byl nápad zorganizovat akci vždy na začátku prázdnin a „přizvat“ učitele, zejména češtináře, tedy založit tradici „exkurzně vzdělávací základny“, učitelského Exodu. Základnu pak dlouhá léta vedla. Jako její svědomitou organizátorku jsem ji už poznal i já. Byla skutečně „duší mateřskou“, nejen že se o vše starala, o ubytování ve škole i v soukromí, o stravování, o programy, oblíbené zájezdy a vycházky a mnoho dalšího, ale dovedla i „mateřsky domluvit“, když to bylo potřeba, protože pro mnohé mladší pedagogy byl začátek prázdnin v Sobotce i důvodem k různým „povyražením“.

Není divu, že při jejích vlastnostech, k nimž patřila nejen vstřícnost, ale i přímost, se stala v době tzv. normalizace „nepohodlnou“. Musela odejít ze všech veřejných funkcí, „vadila dokonce i představitelům festivalu Šrámkova Sobotka, kteří ji zcela bezdůvodně vyštvali i ze řad pořadatelů“, napsal před lety dr. Samšiňák. My, pravidelní účastníci, jsme ji vždy rádi navštěvovali, pohovořili si s ní. Posteskla si na ledacos, ale vždy jsme z ní cítili zájem o dění, zejména sobotecké, zájem o nás, náš život a problémy. Cítili jsme, že nás má v srdci, stejně jako i my jsme ji ze svého srdce nepouštěli.

Dožila se pádu komunistické totality, uvítala nové proudění, nové možnosti. Ale byla už vážně nemocná, její vždy tak otevřené srdce už značně „pokulhávalo“. Zemřela na prahu nové doby, která přinesla i řadu nových problémů. Těch se už nedožila. Odpočívá svůj věčný klid na soboteckém hřbitově.

Aleš Feters

Další výročí

Mezi těmi, na něž bychom neměli letos na podzim zapomínat, kdo vytvářeli Šrámkovu Sobotku, patřila beze sporu celoživotní družka Šrámkova, **Miloslava Hrdličková-Šrámková**, jejíž 125. výročí narození připadlo na 11. září. Bez ní by nebyl Šrámkův dům, v něm básníkův archiv, a mnohé další. Impuls k Šrámkovým Sobotkám vyšel od ní. Jejím životem a významem se zabývala prof. Marie Hejnová v Knížce o Milce. Připomeňme i **prof. Václava Hejnu**, přítele básníka a dalšího z těch, kdo šrámkovskou tradici v Sobotce vytvářeli. Zemřel před 35 lety, 18. prosince 1974.

Se Šrámkovou Sobotkou je od počátku spjaté i divadlo. Jedním z velkých úspěchů tehdy mladých soboteckých recitátorů bylo nastudování Komédie o hvězdě (v roce 1966, provedena i na ŠS 1967). Tu (a řadu dalších starých textů) „oprášil“ a upravil k provozování divadelní teoretik a historik **Jan Kopecký**. Narodil se před 90 lety, 13. října 1919. Jen o pár týdnů byl mladší **Radovan Lukavský**, s nímž jsme se v Sobotce setkali mnohokrát, vždy velmi sympaticky, velmi mile. Ten se narodil 1. listopadu 1919. Půlkulaté životní jubileum oslavila 6. září **Jana Štěpánková**. Setkali jsme se tu s ní mj. na Dni Oldřicha Daňka (3. července 2001), na programu i tehdejší výstavě o jeho životě a díle. Herec **Miroslav Táborský**, který v Sobotce jako student získával první ostruhu, oslaví 9. listopadu už padesátku. Oběma posledně jmenovaným přejeme ještě hodně dobrých rolí a životních zdarů.

V Českém ráji nemůžeme zapomenout na „jivínského“ autora, vypravěče příběhů často značně rozpustilých, **Josefa Štefana Kubína**. Narodil se v Jičíně 7. října 1864 (zemřel 31. října 1965). Před lety jsme tu besedovali se spisovatelem **Vojtěchem Zamarovským** a ocenili jeho světový rozhled, vědomosti i vtipnost vypravěče. Narodil se 5. října 1919, zemřel 26. července 2006. Byli tu mezi námi i literární historici **Jiří Brabec** (nar. 28. října 1929) a **Zdeněk Heřman** (nar. 18. září 1934, zemřel 4. dubna 1996).

Aleš Feters

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Karel Tabery: Grafik Václav Ševčík. Oficína Babensis Praha – Prostějov 2009, 144 s.

Malechovickému chalupáři Václavu Ševčíkovi vyšla krásná monografie. Zpracoval ji jeho synovec Karel Tabery z Palackého univerzity v Olomouci za přispění Jaroslava Meda, Milady Chlěbkové, Zuzany Novákové, Libora Hofmana a dalších přátel a za významné finanční podpory Ševčíkova rodného Prostějova. Stránku po stránce poznáváme jeho rodinu, studia, fotografické, malířské i grafické úspěchy. Můžeme obdivovat především jeho plakátovou tvorbu, s níž slavil úspěchy i v zahraničí. Do povědomí veřejnosti se zapsal zvláště svými plakáty z let 1968 a 1989, které vyjadřovaly smýšlení celého národa. Zdokumentována jsou i jeho disidentská setkání v pražském bytě, jeho odvážné novoročenky atd.

Na jednotlivých stránkách se setkáváme s mnoha významnými osobnostmi českého kulturního a veřejného života, např. s Františkem Muzikou, Maxem Švabinským, Mirko Novákem, Alexandrem Stichem, Petrem Pithartem a dalšími. A prolíná jimi duch masarykovské první republiky, duch vlastenectví, sokolství, humanismu, česko-slovenského porozumění. Můžeme obdivovat neokázalou statečnost při práci pro Chartu 77. Stejně jako později noblesnost pro Sbírku starého umění Národní galerie, pro naše přední časopisy.

Samozřejmě nechybí ani partie o vztahu k Českému ráji. Rodová chalupa Novákových na Žďánku zalidněná příbuznými i přáteli, výstavy v Sobotce a na Starých

Hradech, grafiky a exlibris s krajovými motivy, mihne se práce pro Šrámkův Písek i šrámkovská ozvěna na plakátech výročí jičínského gymnázia, obálky publikací jičínské a sobotecké knihovny i plakáty a katalogy jelínkovských výstav Národní galerie.

Nechybí bibliografie, seznamy výstav, základní životopisná data. Kvalitní papír, dokonalé barevné a černobílé reprodukce, vzorová grafická úprava – bez váhání bych knihu navrhl na ocenění v soutěži o Nejkrásnější knihu roku.

-KB-

KRAJANSKÉ HROBY

Dalším ze soboteckých rodáků, kteří jsou pohřbeni na pražském Vyšehradě, je ředitel Zemského archivu a spisovatel **František Dvorský** (3. 10. 1839 – 28. 10. 1907). Od studentských let se účastnil soboteckého kulturního života, hrál ochotnické divadlo, přednášel, byl spoluzakladatelem městské knihovny. Pak celý život – přes 40 let – pracoval v Zemském archivu Království českého, kde začal jako opisovač starých listin a skončil jako ředitel. Vydal velké množství staročeských památek, zvláštní pozornost věnoval Zuzaně Černínové z Harasova a Albrechtovi z Valdštejna. Psal i verše, články, povídky, s Eliškou Krásnohorskou je tvůrcem divadelní hry Harantova žena. Shromáždil velké množství fakt k historii Sobotecka, bohužel k jejich zpracování a vydání se již nedostal. Jeho podobu si Sobotečtí mohou připomenout na rodáckém pomníku na hřbitově; před dvěma lety mu byla odhalena pamětní deska na místě jeho rodného domu na náměstí. Na Vyšehradě odpočívá téměř v sousedství hrobů spisovatelů Františka Langra a Karla Čapka

-KB-

Hrob Františka Dvorského.

Foto: Hana Kábová

ŠKOLNÍ STŘÍPKY

Beseda se spisovatelkou

V pondělí 8. června 2009 se vydali žáci druhého ročníku do městské knihovny. Zde pro ně byla připravena beseda s autorkou dětské literatury Ivonou Březinovou.

V úvodu se žáci dozvěděli něco z jejích spisovatelských začátků. Měli možnost vidět názorné ukázky, jak dětská knížka vzniká, co vše se musí udělat, než kniha získá konečnou podobu a putuje ke svým čtenářům.

Ivona Březinová představila dětem některé ze svých novějších knih a upozornila i na knihy, které jsou těsně před vydáním. V diskusi se pak objevily vsutku rozmanité dotazy, na které autorka ochotně odpovídala.

Závěr tohoto milého setkání patřil loutkové pohádce, kterou si měly děti možnost s paní spisovatelkou zahrát.

Dětem se divadélko moc povedlo a společně se dobře pobavily.

Alena Slavíková

Oznámení

Základní škola v Sobotce pořádá ve dnech

5. – 16. října sběr papíru (noviny, časopisy, karton).

Sběr se shromažďuje v atriu školy každý den od 7:00 do 7:45.

Veselý den aneb „Hrajeme si s MUDrÁčkem“

V pondělí 25. května 2009 se všichni žáci prvního stupně sešli v prostoru školní zahrady, kde na ně čekaly dvě hodiny soutěžení, tancování a zábavy s dráčkem MUDrÁčkem.

Všech téměř sto padesát žáků se opravdu dobře bavilo. Krátká povídání se zdravotní tematikou v přítomnosti dráčka střídaly soutěže a tanec s hudbou. Na lenošeni tu prostě nebyl čas!

V závěru si každý žák odnesl milé dárečky od partnerů projektu a třídní kolektivy se pak s dráčkem na památku vyfotily.

Celé akci, která byla součástí oslav blížícího se Dne dětí, přálo i slunečné počasí. Radost a úsměvy dětí byly dokladem toho, že se během pořadu dobře bavily a zároveň v rytmu hudby rozhýbaly svá těla.

Alena Slavíková

Lodí Porta Bohemica po Labi

Dne 18. září jely 9. ročníky na zeměpisnou exkurzi po Českém středohoří. Ráno jsme odjížděli už ve tři čtvrtě na sedm směrem na Litoměřice.

Do Litoměřic jsme přijeli v devět hodin na místo, kam později připlula loď Porta Bohemica. Našli jsme si pěkná místa na palubě, odkud byl nádherný výhled na obě strany. Nikdy nás nenapadlo, jak je v naší zemi krásně. Viděli jsme průmyslové město Lovosice, spoustu vrcholů, kudy často putoval K.H. Mácha. Nejvíce nás zaujala zřícenina hradu Kamýk, starý lodní mlýn a spousta vinicních domků podél břehu řeky.

Po příjezdu do Ústí nad Labem jsme se na lodi všichni vyfotili a putovali dál. Nasedli jsme do autobusu, který nás odvezl zpět do Litoměřic, kde jsme si prohlédli pamětihodnosti města.

Exkurze byla úžasná, viděli jsme téměř celé České středohoří a poznali tak další krásná místa naší země.

Aneta Floriánová a Nikola Drbohlavová, 9.A

Beseda - úvod do judaismu

Dne 4. června 2009 navštívila naši školu Mgr. Terezie Dubinová, Ph.D., aby s žáky sedmých ročníků pohovořila o judaismu. Jsem velmi ráda, že T. Dubinová moje pozvání přijala, protože je to velmi zajímavá žena. Vystudovala kulturologii a hebraistiku na FF UK Praha, absolvovala kurs moderní hebrejštiny na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě. V letech 1997-1998 vyučovala biblickou hebrejštinu na Husitské teologické fakultě UK v Praze. V letech 1991-1997 pracovala v občanském sdružení Centrum humanitární pomoci krajanům, které pomáhalo ukrajinským občanům českého původu v oblasti postižené černobylskou jadernou katastrofou. Po jejich přestěhování do Čech v letních měsících pracovala v české evangelické vesnici Bohemka u Oděsy jako učitelka českého jazyka a kultury. V roce 2002 spoluzakládala občanské sdružení Baševi, pečující o synagogu a židovský hřbitov v Jičíně, jehož je momentálně místopředsedkyní. Od téhož roku se věnuje přednáškové činnosti na Jičínsku a v Praze. V roce 2007 obhájila disertaci na téma „Ženský prvek v interpretaci hebrejských biblických a pobiblických komentářů“, ve které studovala a srovnávala tradiční starověké a středověké rabínské komentáře a současné feministické komentáře biblických příběhů ženských hrdinek. Knižní podobu disertace vydala pod názvem „Ženy v Bibli, ženy dnes“. Od podzimu roku 2008 pracuje jako správkyňe synagogy v Turnově.

Záměrně jsem pro besedu s T. Dubinovou vybrala žáky sedmých ročníků - mají už rámcové představy o našich raně středověkých dějinách a vědí, že jsou Židé součástí naší historie, ale ještě nejsou ovlivněni vnímáním židovského prvku ve vztahu k holocaustu. Ještě před besedou jsem všem žákům 2. stupně nabídla možnost navštívit synagogu v Jičíně. Většina z nich ani netušila, že se zde synagoga nachází, což jen potvrdilo mou domněnku - současná společnost má o Židech a židovství velmi omezené a zkreslené představy. Proto se na naší škole snažíme o nápravu. Např. nové učebnice dějepisu zařazují na své stránky i pasáže o židovských dějinách - i když jen jako doplňkové učivo. Záleží tedy jen na učitelích, zda této hozené rukavice využijí...

Myslím, že beseda žáky opravdu zaujala. Dozvěděli se mnoho nových informací. Poznali hebrejské písmo, někteří si dokonce nechali své jméno napsat hebrejsky. Zjistili, že Židé mají jiný letopočet a mohli na vlastní oči vidět hebrejský kalendář atd. Uvědomili si díky tomu, že všechny kultury nejsou stejné a že je dobré se o nich co nejvíce dozvědět, aby si mohli utvořit vlastní názor. I proto chci s T. Dubinovou spolupracovat i nadále a tyto besedy bych ráda doplnila tematicky zaměřenými exkurzemi. V následujícím školním roce by-

chom se žáky rádi navštívili Židovské muzeum v Praze. Program pro školy je zde velice bohatý - nabízí širokou paletu výtvarně - dramatických dílen a interaktivních programů.

Mgr. Pavla Kozáková

SPORT

KUŇ JAKO TERAPEUT

Ve středu 1.7. 2009 přijali pozvání soboteckých „koňáků“ klienti Centra 83 při ústavu sociální péče v Mladé Boleslavi. Setkání bylo součástí programu hipotábora tohoto centra.

Připravili jsme si program v rámci pedagogické a psychologické terapie (LPPJ), kdy kuň se stává terapeutem. Lidé s handicapem mají omezené možnosti, jak se samostatně realizovat a zvyšovat si sebevědomí.

Kuň díky svým přirozeným reakcím a instinktu dává šanci k úspěchu. Klienti si vyzkoušeli práci s koněm na vodítku, jeho ochotu spolupracovat, vnímat projevy a řeč těla. Odměnou nám i koním byly rozzářené oči a úsměvy lidí kolem nás.

Chtěla bych tímto poděkovat dobrovolným hasičům v Sobotce za poskytnutí klubovny.

Lenka Havířová

LÉČEBNĚ PEDAGOGICKO - PSYCHOLOGICKÉ JEŽDĚNÍ (LPPJ)

Jedná se o psychoterapii a socioterapii prostřednictvím koně. Tato forma ježdění, nebo jen pouhý kontakt s koněm, je určen pro lidi s poruchami v oblasti psychické, senzorické, neurologické, při poruchách učení, socializace, při mentálních defektech, v logopedii, při poruchách orientace v prostoru. U psychiatrických pacientů a klientů využíváme rozdílného chování člověka a koně. Velký význam má i komunikace s koněm ze země, kdy využíváme přirozených reakcí koní a reakcí koně na pohyb těla klienta. Jízda samotná nutí klienta k soustředěnosti a pozornosti. Terapie je vedena speciálním pedagogem nebo psychologem, popřípadě i logopedem (vše je dáno specifikací diagnózy klienta). Kuň se stává hlavním terapeutem. Vytváří vzájemné vazby, které jsou terapií přínosem.

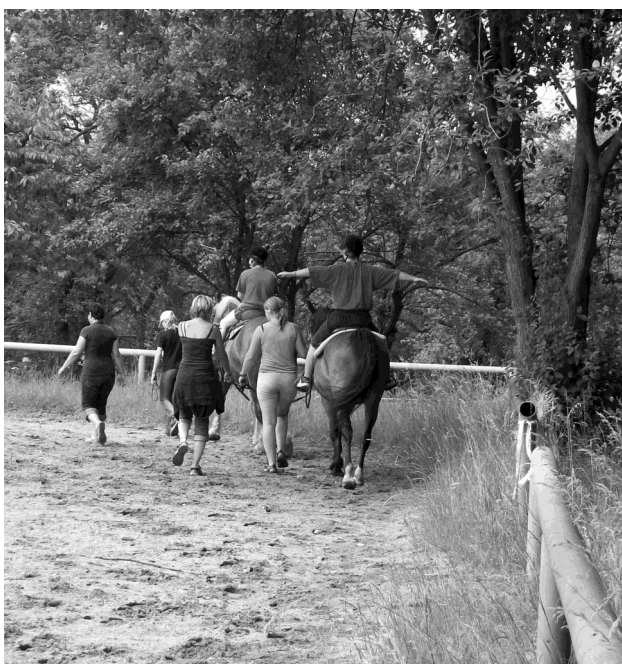
Proč je kuň vhodným zvířetem pro terapeutickou spolupráci?

Kuň volně žijící v přírodě potřebuje pro své přežití velmi citlivé smysly, jeho právem na přežití ve volné přírodě je útek od nebezpečí. Díky vyvinutým smyslům je schopen vnímat své podprahové signály, které člověku běžně unikají. Informace o tom, jak se cítíme, vyjadřujeme vědomě způsobem pohybu a postoje, napětím svalstva, nebo intenzitou, intonací a chvěním hlasu. Kuň tyto naše signály velmi citlivě vnímá a okamžitě na ně reaguje. Koně neoklameme.

Kuň bude akceptovat naše chování jen tehdy, pokud si bude jistý, že je vše v pořádku. Okamžitě nám dá najevo svůj nesouhlas a to bez emočních trestů a morálního odsouzení. Kuň reaguje přímo a je autentický. Přijímá nebo odmítá člověka, jak mu velí přirozenost. Má-li

člověk ve vztahu ke koni myšlenky, pocity a jednání protichůdné a rozporné, kůň ho upozorňuje na svůj duševní stav mimoslovním sdělením. Díky této zpětné vazbě se může člověk naučit porozumění sama sobě, učit se přimosti a jednoznačnosti. Musíme si uvědomit, co chceme, být sebejistí a důslední, dostat pod kontrolu svůj strach a naučit se převzít zodpovědnost. Pak mě bude kůň následovat a respektovat. Můžu dospět i k sebereflexi vlastních schopností, mít moc nad svým jednáním, myšlením, emocemi a celým svým životem. Mít koně se v dnešní době stalo módou a určitým životním stylem. A proč ne. Kůň dokáže být rovnocenným partnerem. Z vlastní zkušenosti vím, že kůň je barometrem osobnosti člověka, který s ním spolupracuje. Kůň tak dokáže pomáhat nejen lidem s handicapem, ale i lidem poznamenaných dnešním životním stylem v návratu k přírodě.

Lenka Havířová

Hipoterapie v praxi.

JEZDECKÝ KLUB SOBOTKA

ZZVJ v Sobotce

Dne 19. 8. 2009 se v Sobotce poprvé konaly ZZVJ. Že nevíte co to ZZVJ je? Je to zkratka pro Zkoušky základního výcviku jezdců. A k čemu že jsou dobré? Pokud se chce někdo zúčastňovat oficiálních jezdeckých závodů pod patronací České jezdecké federace (ČJF) musí mít vystavenou tzv. licenci. Aby ji získal, musí absolvovat zmíněné zkoušky základního výcviku.

Zde musí uchazeč komisařům ČJF předvést, že ovládá předvádění koně, základy drezury, parkurového skákání a také znalosti teoretické, které se zkouší testem. Aby uspěl, je třeba splnit všechny části.

Jelikož náš klub navštěvuje mnoho dětí a mládeže, rozhodli jsme se jim situaci trochu ulehčit a zažádali ČJF o konání ZZVJ u nás, aby naši adepti nemuseli s

Barbora Tondrová uspěla v ZZVJ.

koňmi cestovat dlouhé kilometry.

Ke zkouškám se přihlásilo 12 zájemců (samé dívky) a z toho 5 bylo našich - domácích. Měli jsme jednu v kategorii dětí, dvě mladší juniorky a dvě starší juniorky. Zde můžu jen podotknout, že u ZZVJ je stanovena pouze spodní věková hranice - 12 let. Pokud chce někdo získat licenci třeba v padesáti, má stejnou možnost. Pro tentokrát se však sešla opravdu pouze mládež.

V úvodu komisaři z ČJF, kteří přijeli z Hradce Králové, přivítali všechny účastníce a vysvětlili jim, jak to bude všechno probíhat.

Děvčata nejprve losovala startovní pořadí a vyfasovala čísla na rukáv svého korektního jezdeckého ustrojení, které předepisují pravidla. Potom následovalo předvádění koní. Každá dívka předvedla koně, na kterém skládala zkoušky, představila sebe, koně i klub, který reprezentovala. Kůň musel být předveden v zootechnickém postoji, v kterém se předvádí na chovatelských akcích, dále v kroku a klusu. Potom došlo k rozdělení adeptek na dvě poloviny. První skupina šla na drezurní obdelník jezdit drezuru a druhá skupina šla psát testy. Test měl 35 otázek a pro splnění bylo zapotřebí mít 30 otázek správně. Potom se skupiny vystřídaly. Ty, co jezdily, šly psát test, a naopak. Testem prošly všechny.

V drezuře se předvádí předepsané cviky na vyhrazeném obdelníku a porotci ji hodnotí stejně jako je tomu například u krasobruslení. Zde jde hlavně o souhru člověka s koněm. Také tuto část splnila všechna děvčata a vůbec nejlépe zde byla hodnocena naše nejmladší jezd-kyně - Barborka Tondrová.

Potom byla krátká pauza na občerstvení a následoval parkur o sedmi překážkách. Zde jde o předvedení skoků a ovládání koně ve větší rychlosti. Tuto část jedna z dívek bohužel nesplnila pro neposlušnost svého koníka a ostatní naše zástupkyně byly hodnoceny velmi dobře.

Nakonec následovalo vyhodnocení a oznámení o splnění či nesplnění zkoušek. Z 12 adeptek jich uspělo 11. Tyto se mohou vypravit na oficiální závody prakticky ihned. Neúspěšná osůbka musí ZZVJ opakovat za 6 měsíců, ale nemusí již psát test, který splnila velmi dobře.

Co napsat závěrem? Snad jen že od příští závodní sezony se opět zvýší počet zástupců našeho klubu startujících na jezdeckých závodech.

Na tomto místě bych ještě ráda poděkovala Městu Sobotka za podporu této akce a soboteckým hasičům za zapůjčení klubovny pro napsání testů při ZZVJ.

Foto ze ZZVJ můžete zhlédnout na našich webových stránkách. <http://jk-sobotka.estranky.cz>

Za JK Sobotka Alena Brixí

SUPERMOTO

Před rokem – ve Zpravodaji číslo 5 (září-říjen 2008) jsme psali o Vítovi Janouškovi, mladém, úspěšném závodníkovi ze Sobotky. Tehdy se ve svých šestnácti letech stal MISTREM ČESKÉ REPUBLIKY. Jeho úspěšná „jízda“ na motokrosové „mašině“ tím však zdaleka neskončila. Letos se na mistrovství republiky umístil sice „jenom“ třetí, ale trvalé vynikající výsledky, poctivý trénink a v neposlední řadě i neutuchající nadšení pro věc ho právem zařadily do nominace NA MISTROVSTVÍ SVĚTA. Do Bulharska, kde se světové závody uskuteční, odjíždí 11. října 2009.

Po roce opět sedíme proti sobě a povídáme si.

Vítu, pojd'me nejprve přiblížit čtenářům Zpravodaje, o jaký sport vlastně jde, každý si totiž nepamatuje, o čem jsme před rokem psali.

Supermoto – kategorie OPEN je soutěžní závod motokářů na upravených motokrosovéch mašinách s obsahem 450 kubických centimetrů. Jezdí se na tratích dlouhých 1,5 – 2 km, kdy 75 procent tratě vede po asfaltu a zbytek v terénu. Jde tedy vlastně o kombinaci silničního a terénního závodu. S ohledem na délku tratě a maximální dosahovanou rychlost (až 160 km v hodině) jde pak především o rychlostní závod. Účastníky soutěže mohou být kluci od 15 let – horní věková hranice není určena.

Kde se jezdí SUPERMOTO v České republice?

Je to na tratích Sosnová – Vysoké Mýto – Písek. Letošní mistrovství republiky se jelo v Písku.

Jaký je zájem o závody ze strany diváků?

Bohužel, u nás jsou mezi diváky zatím jenom hlavně rodiče, příbuzní nebo kamarádi. Sem tam se někdo přijde podívat, ale není to jako u známých tradičních sportů – to se vůbec nedá srovnat.

Zřejmě to chce čas. Jaká zkušenost je jinde v Evropě, kterou evropskou zemi bys označil jako takovou, kde se těmto závodům opravdu fandí?

V Evropě je to jednoznačně Německo, potom Francie a Itálie. Nejde jenom o zájem veřejnosti. Závodí tam mnohem víc kluků než u nás. Není to v tom, že by v Česku neměli kluci zájem. Jenomže nejde jenom o to chtít jezdit. Něco to totiž stojí. Bez sponzorů to jde dost těžko. A v tom jsou ty tři jmenované země ve srovnání s námi zatím daleko vpředu.

Tak řekni jen pro zajímavost, o čem to z hlediska financí je, samozřejmě kromě nevyčísitelného množství času a energie.

Tak třeba „mašina“ – jen její pořízení přijde zhruba na tři sta tisíc. Další peníze jsou potřeba na benzín, běžnou údržbu, servis... Taky doprava na závody něco stojí...

Zkrátka bez sponzorů a otevření „vlastní pokladny“ to nejde dělat.

A máš krom té vlastní „pokladničky“ nějaké sponzory – třeba tady v Sobotce, kterou tak dobře prezentuješ?

Naštěstí mám a jsem jim moc vděčný. Je to například pan Suchánek – spojovací materiály, nebo pan Kozák – vzduchotechnika.

Vítu, je ti o rok víc než vloni, takže krásných sedmnáct. Řekni, co tvůj volný čas – je to jenom motorka?

No, ne úplně, ale je to přece jen a hlavně ježdění, tréninky, pravidelné závody. Teď od srpna jsem třeba pryč každý víkend. Taky se musím věnovat škole, pomáhám v naší rodinné firmě, takže toho volného času, který bych si jen tak volně užíval, opravdu moc nemám. To ježdění není jenom koníček, je to taky trošku dřina. Ale stojí to za to.

Určitě. Vždyť tvoje úspěchy o tom vypovídají nejlépe. Kromě zmiňovaných „skvostných“ umístění na závodech došlo u tebe za ten rok ještě k nějakému posunu?

Postoupil jsem z kategorie OPEN do nejvyšší kategorie PRESTIGE, která se jezdí u nás.

Kolik kluků bude reprezentovat Českou republiku na mistrovství světa?

Jsme jenom tři.

Z kolika zemí (přibližně) přijedou závodníci?

Asi z dvaceti. Silné týmy budou mít tradičně Němci, Italové a Francouzi. Moc šancí asi mít nebudeme.

Nebud' zbytečně skromný, vždyť mnohdy i neznámí sportovci zabodují a dají „flek“ těm skálním. Už samotná nominace je obrovský úspěch. Ať už to světové měření sil dopadne jakkoli – jaké máš další cíle?

No, jezdit a jezdit. A vyjet se až do kategorie dospěláků. Zatím mě to pořád baví, uvidíme.

Jasně. Takže držíme palce, děkujeme za vzornou reprezentaci a ať se ti daří nejen na motorce, ale i ve škole a v životě vůbec.

Miroslav Jalovecký

Vítek Janoušek na své motorce.

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

UZAVŘENÉ SŇATKY

1. 8. 2009 zámek Humprecht

Martin Kačer, Jablonec n. Nisou a Martina Zralá, Praha

7. 8. 2009 zámek Humprecht

Pavel Žahourek, Ml. Boleslav a Lucie Blažková, Ml. Boleslav

8. 8. 2009 zahrada na Samšíně

Michal Greško, Samšina a Irena Šťastná, Samšina

8. 8. 2009 zámek Humprecht

Vladimír Hájek, Vinařice a Dana Čtyrská, Ml. Boleslav

8. 8. 2009 zámek Mladějov

Tomáš Komárek, Kopidlno a Marina Marková, Kopidlno

15. 8. 2009 zámek Humprecht

Jiří Purš, Dolní Bousov a Andrea Krajňáková, Sobotka

15. 8. 2009 hrad Kost

Jaroslav Novák, Janov a Kateřina Rubešová, Kasalice

28. 8. 2009 hrad Kost

Miroslav Hejman, Bradlec a Šárka Kabrňová, Ml. Boleslav

28. 8. 2009 zámek Humprecht

David Šavel, Praha a Edita Novohradská, Praha

4. 9. 2009 hrad Kost

Jaroslav Daroš, Dobruška a Michaela Kaiserová, Dobruška

4. 9. 2009 hrad Kost

Roman Zita, Mladá Boleslav a Eliška Hajníková, Praha

5. 9. 2009 hrad Kost

Gordon MacGregor Small, Velká Británie a Adéla Bábíková, Praha

9. 9. 2009 hrad Kost

Roman Šulc, Liberec a Eva Potměšilová, Žďár

9. 9. 2009 obřadní síň v Sobotce

Vladislav Sobotka, České Velenice a Daniela Tampírová, České Velenice

11. 9. 2009 zámek Humprecht

Jiří Pára, Dlouhá Lhota a Aneta Köhlerová, Obrubce

12. 9. 2009 zámek Humprecht

Jan Hampl, Nová Ves n. Popelkou a Monika Ronová, Sobotka

12. 9. 2009 hrad Kost

Michal Vošvrda, Jičín a Šárka Mádlová, Hradec Králové

18. 9. 2009 zámek Humprecht

Jiří Kubánek, Staré Hrady a Jana Šlechtová, Staré Hrady

18. 9. 2009 zámek Humprecht

Pavel Šlechta, Sobotka a Veronika Žmudová, Sobotka

18. 9. 2009 hrad Kost

Tomáš Welzel, Semily a Jana Klimánková, Mšeno nad Nisou

19. 9. 2009 hrad Kost

Martin Kubiš, Nymburk a Marta Petrusová, Nymburk

19. 9. 2009 hrad Kost

Petr Kaván, Libuň a Zuzana Kočíčková, Kamenný Přívoz

19. 9. 2009 zámek Humprecht

Tomáš Jirků, Kdanice a Eva Šulerová, Mladá Boleslav

26. 9. 2009 zámek Humprecht

Vratislav Mrhálek, Ml. Boleslav a Lenka Vokráčková, Sobotka

26. 9. 2009 zámek Humprecht

Martin Ondráček, Rokycany a Martina Sedláčková, Mladá Boleslav

3. 10. 2009 zámek Humprecht

Ota Tomáš, Mnichovo Hradiště a Markéta Nováková, Praha

3. 10. 2009 zámek Humprecht

Dušan Veleba, Praha a Kamila Šelongová, Praha

JUBILEA

Občané, kteří se dožili 80, 85, 90 a více let a mají trvalý pobyt v Sobotce a v našich připojených obcích.

Srpnová jubilea zahájil čerstvý osmdesátník pan **Josef Ječný** ze Sobotky. Narodil se 12. 8. 1929 v Rytířově Lhotě - místní část Kouty. Školní docházku započal v nedalekých Libošovicích, to byla paráda, škola nebyla daleko. Horší byla následná školní docházka z Rytířovy Lhoty přes Kost do Sobotky, nějakých 7 km tam a 7 km zpět. Dnes by to bylo jednodušší. Pan Ječný je již dlouhá léta soboteckým občanem, místo do školy chodil do práce. I to měl poměrně blízko - konzervářský závod Fruta, kde pracoval jako závozník, potom Strojtex Dolní Bousov a ještě v důchodovém věku nějaký čas působil tamtéž jako zaměstnanec na úseku ochrany majetku. S manželkou vychovali dvě děti, syna a dceru, a dnes už se těší z jejich rodin. A koníčky pana Ječného? Především myslivost, a tak domov zdobí různé trofeje a také myslivecké klobouky, ty ostatně také patří k myslivcům.

14. 8. 1924 se narodil další sobotecký občan a také rodák pan **František Staška**. Velice hezky o něm psal v minulém čísle Zpravodaje Šrámkovy Sobotky prom. historik a přítel Karol Bílek. Bylo to dlouhé vyznání k životní činnosti pana Stašky. Napsat o něm něco úplně nového je téměř nemožné. Pan Staška působil v Sobotce v mnoha oblastech; skauti, hasiči, kultura, výpomoc v knihovně, ... Dnes ho spoluobčané vnímají jako pravidelného účastníka denních posezení nad kávou ve Staškově cukrárně na náměstí, to když je nepříznivé počasí, anebo venku před cukrárnou, když svítí sluníčko. Parta vrstevníků při pravidelných setkáních probírá „nejdůležitější události“ a těší se na další den, aby se opět sešli k pokračování. Pokračováním je možné u Staškových nazvat také narození pravnoučatek Daniela a Rozárky, tak přece jen něco nového v životě pradědečka.

12. září si jako své datum narození vybrali hned dva oslavenci najednou. V roce 1919 to byla paní Cecilie Jandová a 12. 9. 1929 pan Václav Drbohlav. Jako žena dostala přednost paní **Cecilie Jandová** ze Sobotky. Narodila se před 90 lety v obci Držkov u Železného Brodu. Do Sobotky přišla jako mladá za prací a posupně se jí stalo město domovem. Zde se také vdala a spolu s manželem vychovali dceru a syna. V posledních letech ji provázely určité zdravotní problémy, i tak se snažila být co nejvíce soběstačná. Určitě jí v tom pomáhalo i

optimistické myšlení brát život takový, jaký je a snažit se vypořádat s různými těžkostmi. Přibývajícím věkem ji však donutil k rozhodnutí, že už nemůže zůstat přes zimu v domě sama. Patrně by už nemohla zvládat zejména vytápění, a tak se rozhodla, že půjde na odpočinek do Libošovic. Přítomný syn a jeho manželka okamžitě reagovali, že babičku mohou podle jejího přání kdykoliv do Sobotky na víkendy přivést. Takže hodně zdraví, paní Jandová, a ať se Vám v Libošovicích líbí.

12. září oslavil své osmdesáté narozeniny další sobotecký jubilant pan **Václav Drbohlav**. Při své skromnosti dlouho přemýšlel, jak o něm napsat co nejméně... Narodil se v nedaleké obci Plhov. Školní docházku absolvoval nejdříve na Samšíně, poté v Sobotce. Vyučil se brusičem skla a pracoval v místní sklárně. S manželkou vychovali dva syny a dvě dcery. Ti už jsou dnes všichni ženatí a vdané a mají zase své děti. Když se tak někdy sejdou, je jich rovná dvacítko. Jako důkaz visí společná fotografie v obývacím pokoji na čestném místě. Manželé Drbohlavovi bydlí s jedním ze svých synů a jeho rodinou v opraveném domku, kde se pomalu, ale hezky, opravilo vše, co se dalo. Krásná je dnes i přilehlá okrasná zahrada, to je prý ale zejména synovo dílo. Nevzpomenout u pana Drbohlava i jeho kostelní službu, by bylo velkým nedostatkem. Započala u pana faráře Němce a podle možností a zejména podle zdravotního stavu přešla k pomoci při některých církevních obřadech u současného pana děkana.

Ve druhé polovině měsíce září se dne 22. 9. 1924 narodila paní **Marie Dvořáková** ze Sobotky. Stále ještě myšlenkově čilá jubilantka může žít ve svém domku už jen se stálou pomocí charitní pečovatelské služby a s pomocí syna, který však bydlí ve Cvikově a nemůže být v Sobotce denně. Díky také patří příležitostným návštěvám přátel z mládí, třeba pana Žofky, poděkování si určitě zaslouží i pan Berka za pomoc kolem topení, dík patří i MUDr. Macounovi za lékařské návštěvy. Ti všichni jsou pro paní Dvořákovou hodně důležití. Dlouhý čas, kdy je sama, si vyplňuje zejména četbou, poslechem rádia a televize, proto ten úžasný přehled. O narozeninách přijíždí i syn a dcera z Německa. Bohužel dvě z pěti dětí, které s manželem vychovali, již nežijí. Vzpomínka na ně bývá, zvláště v bezesných nocích, velice smutná.

24. 9. oslavila své jubileum paní **Anna Králová** ze Spyšové. Tamní rodačka letos vzpomínala již 85. narozeniny. Aby jí o tomto dnu nebylo smutno, přišly pobýt také další dvě Spyšovačky. A vzpomínalo se na všechno možné a s úsměvem! Třeba na to, kolik že bylo v době jejich mládí v obci lidí a hlavně, kolik že tam bylo dětí, jak byla čistá příroda... Vzpomínalo se i na práci v zemědělství, která nebyla vždycky lehká, ale byla to práce doma a především, práci ve chlévě i na poli dělaly rády. Přesto, že se dnes u paní Králové začaly ozývat některé zdravotní problémy, působí docela optimisticky. Světnice v roubence, kde žije je přímo vzorně uklizená a vůbec celé místo působí přívětivým dojmem.

Všichni jubilanti si zaslouží úctu, pochopení i pomoc blízkých a ještě tolik potřebné zdraví a pohodu.

Jaroslava Vraná

PŘICHÁZEJÍ, ODCHÁZEJÍ...

Společným jmenovatelem mých vzpomínek na nedávno zemřelé tři osobnosti spjaté s naším krajem je sobotecká knihovna.

Mezi dobré, pravidelné čtenáře, patřili po mnoho let manželé Ječných z Podkosti. Pana **doc. JUDr. Dobromila Ječného, CSc.** jsem poznala jako dobrého, vtipného spolčníka, báječnou paní Vlastu jako příjemnou, kultivovanou dámu, anděla strážného pana doktora. Dny odpočinku trávili řadu let na Podkosti. Chovali králíky a psy, hodně cestovali, pan doktor maloval... Několik let jsme celá rodina chodili na novoroční procházku právě k nim, do útulné chalupy v kopci u silnice. Vkusné zařízení s množstvím knih, zajímavých předmětů a suvenýrů připomínalo estetické citění majitelů i jejich zahraniční cesty. Široké znalosti a bohaté zkušenosti obou milých hostitelů nás přitahovaly. Při jedné z návštěv jsem pana doktora požádala, zda by mohl psát do Zpravodaje Šrámkovy Sobotky fejetony. Ochotně slíbil a opravdu je pravidelně psal. Listuji-li staršími čísly, s potěšením si jeho postřehy glosující život kolem nás znovu přečtu. Ráda vzpomínám i na přátelská setkání a besedy o společenském chování, které v Sobotce, v Libošovicích i v Jičíně ochotně uskutečnili. Se šarmem sobě vlastním pan doktor Ječný s paní Vlastou vyprávěli o správném stolování, o svých zkušenostech z ciziny i o tom, jak připravují budoucí diplomaty na důstojné reprezentování naší země v zahraničí. S úsměvem a dojetím vzpomínám na vydanou výstavu „Umění stolovat“ v půjčovně knihovny. Inicioval ji pan doktor Samšínák podle návrhu historičky umění Naděždy Melnikové – Papouškové. Dokonce na ni půjčil z Šolcova statku velký dubový stůl a potřebné nádobí! Paní Jasna Fiedlerová, další dobrá sobotecká duše, půjčila menší zahradní stolek a pravý chodský porcelán. Úsměv hojných návštěvníků výstavky vzbuzoval „stůl osamělého muže“. Vedle otevřené konzervy a ušmudlaného hrnku byly rozložené noviny, ponožka a nakousaný chléb dotvářely zátiší...

Herec **Miroslav Masopust** ani malíř **Vlastimil Šik** nebyli sice čtenáři knihovny, ale svůj vztah k Sobotce a její kultuře dokázali po svém projevit. Nezaměnitelný hlas pana Masopusta mám stále v paměti. Krásná výstava jeho ženy, grafičky Daniely Havlíčkové v Šolcově statku připomněla nám všem, kteří jsme milé chalupáře z Trní znali, jak snadno by se mohl člověk vytrátit, nezůstal-li by po něm kus poctivého řemesla.

Dobré dílo po sobě zanechal také akademický malíř Vlastimil Šik. Ráda vzpomínám nejen na jeho pěknou výstavu v Šolcově statku s řadou portrétů ženy Zuzany. Jméno pana Šika mám navždy spojené i s úsilím zachránit za pomoci Nadace rodného domu Fráni Šrámka rodný dům básníka pro další setrvání knihovny. Milá paní Miluška Burešová, maminka Zuzky, přinesla tehdy malířův obraz jako dar.

S úctou vzpomínám na všechny tři jmenované pány. Více se o nich můžete dočíst v užitečné publikaci Karola Bílka Kdo je kdo v dějinách Sobotecka.

Alena Pospíšilová, bývalá sobotecká knihovnice

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

červenec

Dne 25. července zemřela ve věku 72 let paní Eva Pasecká z Mladějova.

srpen

Dne 9. srpna zemřela ve věku nedožitých 85 let paní Marie Pažoutová, Zámostí - Blata. Dne 16. srpna zemřela ve věku 51 let paní Jana Šoutová, rozená Novotná, z Dolního Bousova. Dne 26. srpna zemřel ve věku nedožitých 83 let pan Josef Kverek z Leštiny. Dne 31. srpna zemřela v pozhnaném věku nedožitých 100 let paní Vlasta Vonková, rodačka z Libáně, Libošovice.

září

Dne 4. září zemřel ve věku nedožitých 87 let pan Jan Ort z Libošovic. Dne 22. září 2009 zemřela ve věku nedožitých 76 let Vlasta Vrátná, rozená Janatková z Hradce Králové. Dne 27. září zemřel ve věku nedožitých 63 let pan Miroslav Bernat ze Samšiny.

VZPOMÍNKY

29. září jsme si připomínali 100. výročí narození paní **Drahomíry Bílkové-Kyzivátové**, dlouholeté učitelky, předsedkyně místního národního výboru a spoluzakladatelky festivalu Šrámkova Sobotka. A 8. prosince uplyne 130 let od narození její matky, paní Anny Kyzivátové, svého času nejstarší obyvatelky Sobotky. Kdo jste je znali, vzpomeňte s námi.

Děti s rodinami

Prázdný je domov, smutno je v něm, cestička na hřbitov zůstala jen.

Dne 31. října vzpomeneme 1. smutné výročí, kdy nás navždy opustila naše maminka, paní **Libuše Drapáková** ze Sobotky.

S vděčností a láskou vzpomínají děti, vnoučata a pravnoučata.

Dne 7. září 2009 tomu byl rok, co nás navždy opustil manžel, tatínek a dědeček, pan **Jaroslav Hanuš** z Lavic. S úctou a láskou vzpomínají a všem za tichou vzpomínku děkují manželka Margita, dcera Marie a Jiřina, Eva a Vlád'a s rodinami.

Kulturní komise Obecního úřadu Libošovice ve spolupráci s Občanským sdružením Malechovice

pořádá v hotelu Český ráj v Libošovicích
cyklus přátelských setkání se zajímavými lidmi

Pátek 9. října 2009 od 19 hodin
Historik **Karol Bílek**
Rodová jména na Sobotecku
(Macoun, Ort, Brixí a pod.)

Pátek 16. října od 19 hodin
RNDr. Zdeněk Mrkáček
Český ráj to na pohled

Pátek 30. října od 19 hodin

Jiří Hájek

CESTY JÓGY - historie, význam a účel jógových
cvičení

Pátek 6. listopadu od 19 hodin

Ing. Jaroslav Egert

Mlýny na Žehrovce

Pátek 13. listopadu od 19 hodin

Ivan Pírko

Na kole a pěšky, jak je ten svět hezký
Cestovatelské zážitky

Tělocvičná jednota Sokol v Sobotce

Vás zve na

Oslavné setkání

pořádané ke

140. výročí založení Tělocvičné jednoty
Sokol Sobotka
a k 80. výročí otevření sokolovny

Sokolovna v Sobotce

pátek 23. října 2009 v 17 hodin

Oslavné setkání s programem

sobota 24. října 2009 v 9 hodin

Přátelské utkání ve florbalu

průběžně

Výstavka z historie soboteckého Sokola

Těší se

Výbor Tělocvičné jednoty Sokol Sobotka

MKS Sobotka a zámek Humprecht vás zvou na
Country vánoce se skupinou Poutníci

Legendární kapela, hrající bluegrass a country
představí kromě vlastních skladeb i tituly s vánoční
tematikou.

4.12. v 19:00 na zámku Humprecht
Vstupné 80 Kč.

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky vydává
MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA
nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618
e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědný redaktor: Jan Janatka
Redakční rada: K. Bílek, P. Havlová,
M. Jalovecký, L. Vejclová

Grafická úprava: Jan Janatka
Tiskne RK TISK, Hradecká 1130, Jičín, 493 546 911
Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V. Čechy
č.j. P/2—1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998
ISSN 12 12—7906 MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 30. 11. 2009